

og det er, at i de fleste Tilfælde, affet fra de faa Undtagelsestilfælde, hvor Dudsstab og Intriger have drevet Værket, fremkaldes netop denne Foranstaltning af Omhu for den Paagjældendes egen Interesse, og det er da aabenbart hensigtsmæssigt, at denne Afgjørelse finder Sted saa hurtigt og lempeligt som muligt, inden han endnu har faaet Tid til at forøde de Midler, hvis Bevarelse for den Paagjældende selv jo er Hensigten med Umyndiggjørelsen.

S. M. Petersen: Skjøndt det skulde have glædet mig at have faaet et for min Betragtning noget mere fyldestgjørende Svar af den høitærede Justitsminister, skal jeg dog ikke undlade at bringe ham min Tak for den velvillige Maade, hvorpaa han har svaret. Den ærede Taler, der nu satte sig, har hørt noget feil, thi jeg har ikke sagt, at den, som var gjort umyndig, var aldeles værgeløs, men jeg har sagt, at han var aldeles værgeløs med Undtagelse af, at han kunde indstille Eagen til Justitsministerens Afgjørelse. Dette tror jeg nok er rigtigt. Naar jeg har sagt, at man i Almindelighed kan antage, at den overordnede Autoritet, i dette Tilfælde Justitsministeren, er mere tilbøielig til at tro sine egne Undergivne end Andre, saa tror jeg dog nok, at dette er en Sætning, som vi lære af det daglige Liv. Vi Andre, idetmindste en stor Del af os, have ikke en saadan Velilighed til at erfare Noget i den Henseende som den ærede Taler, men der foregaar Meget i det daglige Liv, som vi Smaafolk kunne se, men som det ærede Medlem ikke kan se. Lader os tage Forholdene, som de ere. Naar en Husmand paa Landet, som daarlige kan læse og skrive, faar den ubehagelige Underretning, at han er bleven gjort umyndig, og dette bliver læst op af Sognefogden ved Kirken, bliver thinglæst og kommer i Aviserne, saa spørger jeg: Hvor skal han henvende sig? Det er ikke sagt, at han henvender sig til en Høiesteretsadvokat, han veed maasse neppe, at saadanne ere til; maasse han heller ikke henvender sig til en Procurator, thi her kommer den almindelige Sætning frem, at den, der ingen Penge har, heller ikke har Mod. Vi ere Alle lige for

Loven, men at faae sin Ret i visse Tilfælde koster Penge, og den, der ikke har disse, han er trykket, og er der en mindre velstændet Retsbetjent eller Skifteforvalter — jeg siger ikke dette for at skumle, jeg antager, at der er flere hæderlige og brave Folk, det gaar jeg ud fra, men vi have dog Exempler paa, at ikke alle Embedsmænd ere useilbare og retfærdige, det er Noget, der af og til dukker frem — der kaster sig over en ligefrem uformuende Person af en eller anden Grund, hvorledes skal han saa bære sig ad med at søge sin Ret? Det ligger ligefrem i Forholdets Natur, at den, der ingen Penge har, eller taltfald kun har meget lidt deraf og kun ringe Oplysning, er bange, han tør ikke engang lukke sin Mund op, naar han ser en Mand med Guldtræse om Kaffjettten, men han tænker: Det kan ikke nytte mig at paatale min Ret, de Store holde Hovederne sammen, jeg faar ikke Ret, selv om jeg har det. Dette er en Dyfættelse, som er almindelig; jeg skal ikke sige, at det er Domstolenes eller Dvrighedens Skyld, men det ligger i Forholdenes Natur, at den, der ikke er vel oplyst og ikke har en vel spækket Pung, ikke har godt ved at stampe imod; naar den underordnede Autoritet falder over ham, saa er han halvt tvungen til at lade det blive derved, han har ingen Midler i Haanden til at forhindre det. Det er dette, jeg har havt for Die, og derfor har jeg sagt, at det forekommer mig, at der i dette Tilfælde bogstavelig Ingen er, der kjender Mandens Værd som Menneffe, Berger, Familiefader og Familieforsørger saa noie som Repræsentationen i den Kommune, hvort han lever. Det forekommer mig derfor ikke at være for meget, hvis man ikke vil slaa ind paa en ganske anden Vej, da at bestemme, at idetmindste den paagjældende Autoritet skal høres, eller maasse endog at fassætte, at dersom det overveiende Flertal af den vedkommende Repræsentation erklærer sig imod Umyndiggjørelsen, skal denne ikke kunne finde Sted. Jeg har ikke troet og tror heller ikke endnu, at det er rigtigt at sige, at den kommunale Repræsentation skal have det i sin Magt at gjøre en Mand umyndig, men jeg tror, at den bør have overveiende Indflydelse paa Eagens Afgjørelse.